

Projektmenedzsment ma Magyarországon

*Interjú Czibók Zoltánnal, a PMI Magyar
Tagozatának titkárával*

A Projekt Management Institute (PMI) minden évben megrendezésre kerülő globális kongresszusának színhelyéül idén Budapestet választotta. Döntése kiemelte országunkat a közép-európai térségből és közel 800 vezető projektmenedzsert, gazdasági szakembert és érdeklődőt vonzott. Ennek kapcsán adott lapunknak interjút Czibók Zoltán, a PMI Budapest Magyar Tagozatának titkára, akit a projektmenedzsment hazai terjedéséről kérdeztünk.

Mit kell tudni a PMI Magyar Tagozatáról? Kik a szervezet tagjai?

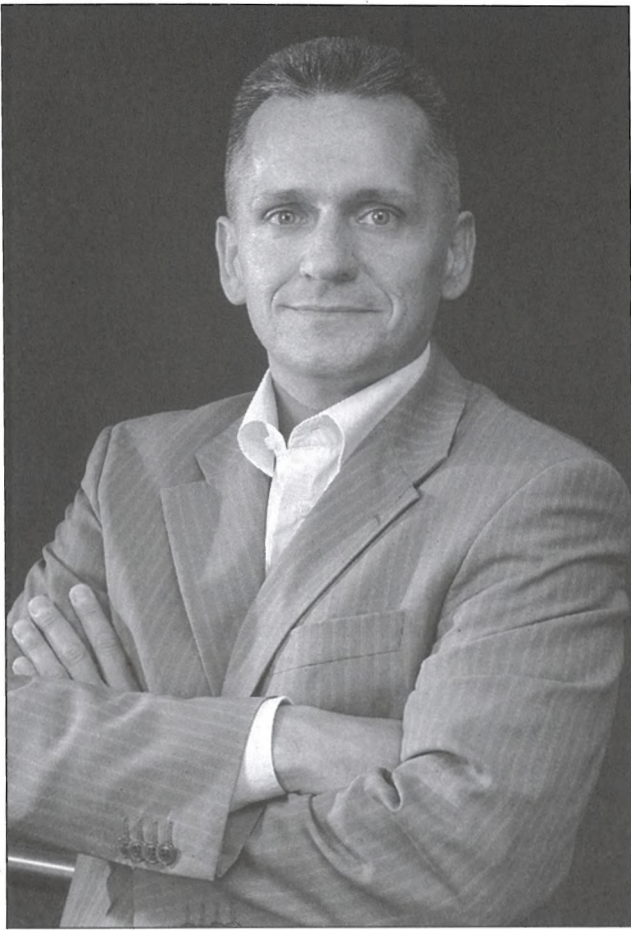
A Magyar Tagozat 2002 decemberében alakult, az aktív tagok száma jelenleg 135 fő. A tagságot tekintve a legnagyobb magyarországi projektmenedzsment szerveződés vagyunk.

A Magyar Tagozat szervezett keretek között lehetőséget ad a magyar projektvezetőknek a PMI által nyújtott szakmai háttér itthoni kihasználására, külföldi kapcsolatok kialakítására. A szervezet célja a hazai oktatási rendszer eredményeire épülve elősegíteni a nemzetközi minősítési kultúra meghonosítását, és ezzel elérni a projektvezetői szakma elismertségének növelését. Szervezetünk tavalytól közhasznúként végzi tevékenységét.

Fontos még tudni, hogy a PMI szervezet egyéni tagok gyülekezete, világszinten is csak néhány céges tag van. Jellemző módon az IT, tehát az informatika, telekommunikáció környezetéből jönnek sokan. Szerencsére vannak már államigazgatási területről is tagjaink, illetve nagyon erős a projektmenedzsment az építészet, építőipar területén. Vannak társszervek Magyarországon, ilyen a Magyar Projektmenedzsment Szövetség (PMSZ), vagy a Híradástechnikai Tudományos Egyesületen belül működő TIPIK fórum, azaz a Távközlési és Informatikai Projekt Irányítók Klubja. Ezen kívül próbáljuk tovább építeni a kapcsolatot, például a Főállalkozók Országos Szövetségével, melyen belül szintén működik egy projektmenedzser szerveződés.

Nagy nevek jöttek magyarországi konferenciára, mint Gregory Balestrero, a PMI elnöke vagy Richard Scase professzor, a Global Remix szerzője, akit nemrégiben „Az év legjobb üzleti szónoka” díjjal tüntettek ki. Miért pont Budapest adott helyet a PMI Globális Kongresszusnak?

A PMI-nak van egy rendezvényszervező szekciója, mely minden évben rotál az egyes régiók kiemelt városaiiban. Ezt az EMEA konferenciát, mely az Európa-, Közel-Kelet-, Afrika régiót fedi le, az előző években pl. Edinburghban, Prágában és Madridban rendezték meg. A PMI terjeszkedésében fontos szerepet játszik a keleti blokk, így a vezetőség egy évvel ezelőtt látogatást tett Budapesten. A város lenyűgözte Őket, és

Czibók Zoltán, a Project Management Institute Magyar Tagozatának titkára

azt gondolom, hogy a Magyar Tagozat munkájával is elégedettek lehetnek, hiszen ekkor tartottuk a projektmenedzsment szakma alapirodalmának, a Project Management Body of Knowledge (PMBOK) Guide magyar kiadásának sajtótájékoztatóját.

Kik voltak a kongresszus résztvevői és mennyiben más ez a konferencia, mint más üzleti rendezvények?

A résztvevők azok a PMI-ban aktív tagok vagy a szervezet munkáját figyelemmel kísérők voltak, akik azt gondolták, hogy az egyik legnagyobb projektmenedzsment szerveződésnek az európai rendezvényén érdemes részt venni. Mert tanulni akarnak, mert 'networkolni' akarnak, vagy egyszerűen csak látni akarnak egy ilyen rendezvényt. A résztvevők többsége persze a Európa országaiból érkező gyakorló és elméleti pm-ek voltak.

A konferencián egyrészt 75 perces prezentációkat láthattunk. Ez a hosszúság lehetővé teszi az előadó

és közönség aktív együttműködését, illetve feltételez valami fajta interakciót, show-elemeket, videóbejátszást stb.. Ezen kívül kis workshopok is voltak, ahol lehetőség volt a témák komolyabb megvitatására a vélemények ütköztetésére. Amiben ez a rendezvény kiemelkedő volt, az a kapcsolatépítés lehetősége. Ezernyi teret kínált erre: a nagy, hosszú szünetek, ebédszünetek, az esti rendezvények, a kiállítás és még sorolhatnám. Az egész egyfajta célirányos, egymással való beszélgetés volt.

Mi a helyzet a magyarországi projektmenedzsment szakmával?

Azt gondolom, nagyon sok sikeres projekt zajlott már Magyarországon, ezekben a résztvevő projekttagok, vagy projektvezetők megtanulták a szakma terminus technikusait. Ne higgyük azt, hogy nem készülnek el nálunk építkezések, nem fejezzük be az informatikai projektjeinket. Befejezzük, sőt azt is merem mondani, hogy sok esetben az iparági átlag fölötti sikerességgel végezzük. Vannak jó példák és ezeket érdemes ellesni, nem kell a nulláról indulni mindig, inkább a szakmaibeliakkal beszélgetni. Éppen ezért jó a szakmánkban a PMP Klub, ahol a minősítéssel rendelkező PM-ek találkozhatnak. Mindig azt szoktam mondani, hogy mi ezt pecázás helyett csináljuk a szabadidőnkben, ez a mi hobbink. Aki pecázik, eljár a horgászklubba is, tehát a projektmenedzser is menjen el a hasonszőrűek közé és tanuljon.

Hol jár ma Magyarországon a nemzetközi előírásoknak is megfelelő projektmenedzselés?

Szerencsére rengeteg ilyen projekt van, most is fut egyszerre több, ahol kötelező használni a módszertani elemeket, ahol a tervezésben, kivitelezésben ezek szerint járnak el.. Ilyen például a Hewlett-Packard legnagyobb informatikai projektje, az IIER projekt. Ez a betűszó az Integrált Informatikai és Ellenőrzési Rendszer takarja, ami a Földművelésügyi és Vízügyi Minisztérium keretéhez kötődik. Célja, hogy a magyarországi gazdák számára az Európai Unió normatívák időben ki legyenek fizetve. De ilyen a Schengen projekt is, ami a schengeni csatlakozáshoz szükséges teendőket készíti elő. Rengeteg olyan projekt van, ami EU finanszírozott és ezekhez el is várják azt a beszámolósi rendet, melyek a nemzetközi módszertanban le vannak fektetve.

A projektmenedzsment szakmának van egy nagyon fontos, és kiemelt szakirodalmi, ez a Projekt-

menedzsment útmutató, a PMBOK Guide. Miért lényeges ez a könyv? A szerkesztőségénél páran beolvastunk, és adódik a kérdés: nem túl bonyolult és elméleti?

Igen, nehéz olvasmány, de ez voltaképp egy sorvezető, szabvány. Olyan elemekből áll, mint a Lego, melyekből aztán lehet hidat építeni, házat építeni, vagy amit éppen kell. És itt jön be a tapasztalati része a dolognak, mert az ember azt tudja kiolvasni belőle, és azt használja fel, ami igazán szükséges a munkájához, mindig egy kicsit tesztre kell szabni. Ami még kulcsa ezeknek a szabványoknak és általában a módszertanoknak, az a nyelvezet, tehát, hogy a világban mindenhol ugyanazt a kifejezést használjuk. A Projektmenedzsment Útmutató honosításakor egy komoly alprojekt volt az ún. glossary lefordítása. Volt olyan kifejezés, amivel heteken keresztül küzdött a csapat, vitatkoztak, leveleztek egymással. Mert pél-

dául nagyon nehéz a quality management és a quality control közötti különbséget magyarrá lefordítani. Vagy azt a projektmenedzsment alapszót, hogy Work Breakdown Structure. Sőt, a könyv címére egy külön pályázatot is ki kellett írni!

Szerencsére ma már van olyan vállalat hazánkban, ahol csoportosan feldolgozták, és használatba vették a könyv iránymutatásait, de akár a felsőoktatásból is hozhatnék példát: van több olyan tagunk is, aki oktat és a diákjainak vásárolt a könyvből.

Hogyan lehet valaki projektmenedzser?

A projektvezetés egy multidiszciplináris történet, tehát elég sok területhez illik érteni valamilyen szinten: a kockázatkezelés trükkjei, az időgazdálkodás, a minőségügyi kérdések, projektütemezés, a személyügyi kérdések és még sok olyan dolog és fogások, ami a szakma csínját-bínját adja.

Holics András

A Project Management Institute regisztrált programjai közt megtalálható a Cegos-Progest elnevezésű alapozó szimulációs projektmenedzsment-tréning, amit a Cegos Kft. szervez, és 2004 óta rendületlenül a „bestseller” képzések közé tartozik.

A program kombinálja a sikeres projektmenedzsmenthez nélkülözhetetlen interperszonális készségek fejlesztését, valamint a projektmenedzsment eszközeinek és technikáinak elsajátítását. Holics András a képzés vezetője a következőket mondja erről: „a tréning a résztvevőket egy fiktív projekt világába hívja meg, ugyanis a képzés során egy speciális szimulációs tréning módszertannal dolgozunk, melynek keretében a

résztvevők a képzés 3 napja során saját maguk menedzselnek egy minta projektet, a projekt indításától, a tervezés lépésein át, a nyomon-követésen keresztül a projekt zárásáig. A szimuláció során egy a Cegos Csoport által fejlesztett szimulációs számítógépes programot is használunk. A szimulációs szoftver támogatást nyújt a projektek költségtervezéséhez, valamint visszajelzést ad a szimulációban részt vevő csapatok eredményességéről. A projekt vezetésének és humán aspektusainak szimulálásához a résztvevőket kisebb projekt-teamekre bontjuk, akik saját maguk menedzselik a minta-projektet.”

A tréninget a REP (Registral Education Provider) logó fémjelzi, ami a PMI regisztrált programjai közé emeli és minőségi biztosítékot ad arra, hogy a lefedett elméleti témaköröket és a fejlesztendő kompetenciákat tekintve a PMI által közzétett Projektmenedzsment útmutatóban szereplő standardokra és alapképességekre épül. „A háromnapos program elvégzéséért a résztvevőknek egy nemzetközi oklevelet és 20 szakmai továbbképzési pontot (Professional Development Unit – PDU) is adunk, mely a Project Management Professional (PMP) minősítés megszerzéséhez, vagy megtartásához nyújt többlet kreditet” – mutatott rá Holics András a képzés további előnyeire.

Működtetünk egy Projektmenedzsment PMP Klubot is. A PMP (Project Management Professional) a PMI nemzetközi minősítése. A klub keretében sokszor esik szó arról, hogy az ott jelen lévő, 30 minősített projektmenedzser hol tanulta a szakmát. Túlnyomó részben nem iskolában tanulták, hanem inkább a munkahelyeiken. Nyilván tanultak valamit, valamihez értettek, elkezdtek dolgozni és 'megfertőződtek' ezzel a tevékenységgel. Előbb kezdtek el tehát projektet vezetni, mint hogy tudták volna, hogy mi is az. Majd később kezdték elsajátítani a szakmára jellemző speciális tudásokat, amik szintén szükségesek a sikerhez. Egy multiközegben viszont ez könnyen fel-szedhető, hiszen itt a PMI szabványait, ennek a módszertanát már sok-sok évvel ezelőtt is kötelező volt használni, szerves része a kultúrának.

Mennyiben van lehetőség a felsőoktatásban a projektmenedzsment tudás elsajátítására?

A honlapunkon van egy link, ahol megpróbáltuk összegyűjteni azokat az intézményeket, ahol van egyetemi vagy főiskolai szintű, vagy továbbképzési jellegű, a felsőoktatás keretein belüli projektmenedzsment képzés. Körkapcsolásnak nevezett rendezvényeink is vannak a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. Azért nevezük el így, mert minden alkalommal egy kérdést jár körbe a meghívotti kör. Próbáljuk bevonni a fiatalokat, az egyetemistákat, hogy „itt van, gyertek, nemcsak tankönyvből lehet megtanulni, hanem találkozhattok olyanokkal is, akik mögött valamilyen konkrét tapasztalás, siker van. Ösztönöznünk és folyamatosan támogatni kell

az embereket a tanulásra. Hiszen elképesztő érték van bennünk, a tudásunkban. Akik pedig nem hajlandók a humán tőkájuk növelésére, fejlesztésére, azok mellett hihetetlen módon elmegy a világ. Olyan világban élünk, ahol a túlélés miatt folyamatosan 'networkolni' kell, tanulni a másiktól.

A PMI is állít ki oklevelet, ez a Project Management Professional. Mennyire fontos, hogy valaki papíron is projektmenedzser legyen?

Szerintem Magyarországon egy kicsit helytelenül csináljuk a diplomák és minősítések megszerzését, mert pl. egy csomó huszonévesünknek van MBA minősítése. Ezzel lejárátjuk ezeket a diplomákat, mert külföldön az MBA-be csak sokéves vállalati gyakorlattal, vezetői tapasztalattal lehet csak belevágni.

Sokkal inkább javaslom megszerezni egy fiatalnak a PMP-t, mint az MBA-t. A PMP tipikusan az a minősítés, amihez nem feltétlenül kell hosszú gyakorlati tapasztalat. Néhány év tapasztalat után a vizsga letehető. A PMP mutatja elkötelezettségünket, hogy minket ez a szakma érdekel. A másik oldalról nézve, azt is jelzi, hogy valamilyen független szervezet megmért bennünket és elég súlyosnak talált, hogy minősített szakemberré váljunk. Ugyanakkor a szakma is meg fogja kívánni a minősített szakemberek jelenlétét. Hiszen miért bíznánk olyanokra például Európai Uniósi projektek kivitelezését, akik nem minősített projektmenedzserek?

*Hajnal Mónika
az M&M munkatársa*

Megjelent!

SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv

Szerzők: Sajtó László és Mitev Ariel

„Gerald Zaltman, a Harvard Egyetem marketing professzora szerint a vállalatok versenyképessége nem azon múlik, hogy milyen piaci adatokkal rendelkeznek, hanem azon, hogy miként képesek ezeket az adatokat lefordítani a vállalat egyéni „gépi kódjára”. Sajtó László és Mitev Ariel kézikönyve az adatok jelentéssel bíró információkká alakításában; az adatbázisok „megszóllaltatásában” nyújt segítséget. Ez a hazánkban egyedülálló, könnyen használható kézikönyv egyetlen olyan marketing szakember könyvtárából sem hiányozhat, aki adatelemzések készítése vagy kutatási jelentések felhasználása során kapcsolatba kerül a világ vezető statisztikai szoftvercsomagjával, az SPSS programmal.”

*Keszey Tamara, egyetemi adjunktus,
Budapesti Corvinus Egyetem, Marketing- és Média Intézet*

További információ: <http://www.marketprof.hu/SPSSkonyv.htm>